

התסדרות הכללית של העובדים העבריים בארץ-ישראל
הע"י ב"ו ח"ד

מס' ג' 285
יומן מס' 285

בשבת חש"ו
24 בפברואר 1947

ב ש ק

עם קבלת שח"י אדמה קלה בקובני נועררה השאלה של טחף הקרקע. עד השנה
החורגה לא עמדנו בפני בעיה זו באופן קונקרטי, היות והעיבוד היה זמני
ורק בתור עיבוד בעל. השנה עם התרחבות שטח ההשקאה באיזור זה על השטחים
העובדים לעבור לרשותנו הועמדנו בפני באופן ממשי. יש להאמין שטרם גמרו
את החלוקה הסופית, כי אז היינו מתכניי חכנית כללית של כל האדמות הקלות
לעיבוד לפי קוי גובה והיו מתאימים כל גידול לתנאים אלה. אולם כיום לרשותנו
רק חלקות מסוימות ובאופן קונקרטי השטח עליו נרוע הגן הטובטרוני ושטח של גן
הגביב. השטח האחרון, שהוא בגבולות של 45 דונם, די מוצלח מבהיבנה חת - יש
לו מורד חזק רק לכיוון אחד, דהיינו: למערב-למזרח. לעומת זה מורדו ל-פון
הרי השטח הוא פחות או יותר לפי קוי גובה או במקרה הרע ביותר יש לו מורד
שני עולה על 1% - 2%. יש לו צורה מלבן שבכיוון מזרח-מערב ארכו 120 מטר
ורוחבו 360 עד 400 מטר. השטח מיועד לגן-ירק וטרייה עליו אינוסטי-
לציה, שהקו המרכזי הולך לאורך הגבול המערבי וקויה הצדדיים בכיוון מזרח-
מערב במרחק אחד מהשני של 120 מטר. כך שהשטח סודר להשקאה בהמטרה. באופן
טבעי מסודרת הזריעה בצורה נוחה בכיוון הרום-צפון, אבל התגלו כמה וכמה קשיים:
1. קוי ההמטרה הם לא קבועים כי אם ממושכים להעברה. ב. בתוך הגידול (תפוחי-
אדמה) שייזרע על השטח הזה ישנה חלקה המיועדת לזרעים ותנאי הנוגעים ל"זרע",
שהחלקה הזו תהיה מבודדת משטח של תפוחי-אדמה אחרים, ב-100 מטר, בערך. זה
מקשה על הזריעה מצפון-דרום לעומת זה מיתרן באופן נוח מאד במזרח שורות הזריעה
והייבנה בכיוון מזרח-מערב. לשאלה זו הוקדש דיון בישיבה של ועדת השק האחרונה
הועדה יצאה מתוך התנהג היסודית והיא: שמירה על השטח גם אם זה גורם לקשיים.
הדיון היה רציני מאד ואם כי עובדי ענף היוקות ציינו את הקשיים, אשר יביא
אות שינוי הזריעה, החליטה הועדה לשמור על הפרויציה של שטח הקרקע ולכוון
את הזריעה לפי הכלל הזה. החבר שזה ידרוש תוספת קוים בשביל שינוילו להספיק
בזמן את ההשקאות הסדירות וזה ידרוש תוספת עבודה.

בפני בעיה זו נעמוד, כפי הנראה, בכל פעם במידה שנרחיב את שטח העיבוד
בקובני. עלינו לדאוג בהקדם, שתגמר ס"ס תכנית החלוקה ונגם לתכנן חכנית כללית
של גורם העיבוד. הענפים - אם זה פתח או גידול שלחין - יאשרנו להתאים
את עצמנו לכללי העיבוד הנכון שיבטיח שמירה על הקרקע. בקשר לזה לא נוכל להמנע
מהקצרות בסכומים לא קטנים. חכנית סידור קוי ההמטרה בענפי השלחין כבון, למע-
שה, לזה שיהיו לרשותם כמיות מספיקות של קוי המטרה, כמו-כן שהיה תהיה קבועה
ולא קצורה בהעברות ממקום למקום. זהו, למעשה, הפתרון המאפשר לנו להתגבר על
קשיי העיבוד לפי קוי גובה.

אליקום

מחנך המשק

עם גידולו של המשק, במשך השנים האחרונות, התפתח גם המוסד הכללי לממדים
ניכרים ומהווה כיום אחת החוליות המרכזיות בסקטור המשקי והכלכלי בישובנו.
דרך המוסד מסתדרות רוב ההזמנות: האספקה למטבחיים, לבעלי-חי, שדה, חצר, שרו-
חיים ובמידה מסוימת גם לבתי-המלאכה. עד כמה שזה ניתן מבחינה מקצועית. על
המוסד התפקיד של חלוקת המצרכים למקומות הדרושים.

כלפי-חוץ מייצג מרכז הקניות את המשק. לידו נמטרות ההזמנות וסידור
העניינים השוטפים. על ידו מתקבלת גם האינפורמציה הדרושה בנוגע לתנודות המחיי-
רים בשוק וכל השינויים החלים באספקה. לדבר זה היתה חשיבות רבה בשנות המלחמה
משהכל ניתן בהקצבות ובכמיות מוגבלות. וגם כיום עוד נחוזה הקפדה מתמדת וערות
רבה, גכדי להשיב את המצרכים, שגוף רב-גווני, כמשק קיבוצי, זקוק להם.

משקנו קשור לצירגון משקי עמק-חפר והשומרון ובמידה שאירגון זה מתפתח
וגדל, אנו מעבירים דרכו את מרבית הזמנותינו, ובמיוחד את ההזמנות המיועדות
לבעלי-חי. האירגון מופיע בשוק כקונה רציני וכן באפשרותנו לקנות כמיות במרו-
כז ולקבל ע"י כך הוזלת המונימים. במשך הזמן מתבטאת ההנחה בטכומים ניכרים
למדי.

מבמתנו צריכה להיות, להגדיל את המוסד הכללי במידה כזאת שאפשר יהיה
לרכז ולבצע את כל ההזמנות בכל שטחי הצרכנות. כיום, אנו עדים, שהגובה זמן וכסף

מוצא לנטי
התוצרת ה
כעו
לאיבות המ
כדוגמה אפ
18-20 לא
נוספות, ס
100-50%
עבור התוצ
מחייבים ע
בל יעברו א
לפחות בב
ל א י ח ס
מחחילה היו
הרי, לכל
מספר שנים
ארציים. זה
במאבני הוא
זה גורם ל
מסקנו
וקצוע של
(ובלי דיו
מסוף לכמו

מוצא לנסיעות וסידורים. הנכון היה לאחד את התפקידים וע"י כך להחליט את התוצאות הכרוכות בכל אלה.

כעת אנו נמצאים בחקופה מעבר, שאחד מסימניה הבולטים ביותר, הוא אי-יציבות המזכירים. בשוק, הן במצרכים של תוצרת חוץ והן אלה של תוצרת ארצנו. כדוגמה אפשר להביא את האטמקה לבעלי-חיי. מחירי השעורה היו בעונת הקציר 18-20 לא"י הטון, כיום אנו נאלצים לשלם 38 לא"י הטון. אותו הדין גם לגבי נוספות, טובין חרובים וכו'. בשטח האטמקה לבעלי-חיי, יש עליה אט-כך של 50-100%. זהו אחד מן הגורמים להתיקרות הוצאות הייצור. ומאידך מחירי השוק עבור התוצרת אינם מדביקים את מחירי הייצור במהירות ובגובה הדרוש. כל אלה מחייבים עמידה על המשמר ושמירה בלתי פוסקת על תנודות השוק וזהו מה המצרכים כל יעברו את גבול הרנטביליות. אם אין ביכולתנו לשנות את גובה המחירים בשוק, לפחות בבית אנו צריכים לעשות את הכל על מנת להמנע מהפסדים. הנובחה היא ל... במשקנו אין די מקומות לאחסון האטמקה. כל האחסונים הקיימים, מוחזקה היו מיועדים למטרות אחרות. ובמידה שהשקיעו כספים בתיקונים ובשינויים הרי, לכל הדעות, אין האחסונים כיום מחאימים לרכיבנו. יתכן, שהחשימו לפני מספר שנים, אך לא היום עת המשק גדל והולך. מדי פעם אנו נזקקים במקומות ארציים. זה גורם לקלקול ולהשחתת סחורות ותוספת עבודה ע"י העברות. הקשה במאבדו הוא אחסון הגרעינים ומדי פעם אנו נאלצים להשאירם תחת כיפת השמים. זה גורם ליבוש יתר, להתקפת מזיקים - צפרים, עכברים וכו' וכו'.

מסקנתנו מוכרחה להיות: הקמת בניינים מחאימים, שיאפשרו אחסון מלא וקבוע של כל המצרכים המגיעים לעשרות אלפי לירות במשך שנה אחת. יש לדאוג (ובלי דיחוי) להגדלת מחסן האטמקה לבעלי-חיי (כפול מגודל הנוכחי) ולבנות מחסן לכמות של 100 טון גרעינים. ע"י ההשקעות האלה נימנע מהפסדים.

אגון

מידעו המזכירות

המזכירות הוליסה שרובין ואליקום ישתתפו בה כצירים.

המזכירות הוליסה שרובין ואליקום ישתתפו בה כצירים. המזכירות הוליסה שרובין ואליקום ישתתפו בה כצירים. המזכירות הוליסה שרובין ואליקום ישתתפו בה כצירים. המזכירות הוליסה שרובין ואליקום ישתתפו בה כצירים.

המזכירות הוליסה שרובין ואליקום ישתתפו בה כצירים. המזכירות הוליסה שרובין ואליקום ישתתפו בה כצירים. המזכירות הוליסה שרובין ואליקום ישתתפו בה כצירים. המזכירות הוליסה שרובין ואליקום ישתתפו בה כצירים.

המזכירות הוליסה שרובין ואליקום ישתתפו בה כצירים. המזכירות הוליסה שרובין ואליקום ישתתפו בה כצירים. המזכירות הוליסה שרובין ואליקום ישתתפו בה כצירים. המזכירות הוליסה שרובין ואליקום ישתתפו בה כצירים.

המזכירות הוליסה שרובין ואליקום ישתתפו בה כצירים. המזכירות הוליסה שרובין ואליקום ישתתפו בה כצירים. המזכירות הוליסה שרובין ואליקום ישתתפו בה כצירים. המזכירות הוליסה שרובין ואליקום ישתתפו בה כצירים.

המזכירות הוליסה שרובין ואליקום ישתתפו בה כצירים. המזכירות הוליסה שרובין ואליקום ישתתפו בה כצירים. המזכירות הוליסה שרובין ואליקום ישתתפו בה כצירים. המזכירות הוליסה שרובין ואליקום ישתתפו בה כצירים.

נ"ג ת" - כלל בסדר. אטומטיות. שכל אחת מה היר, שהיתה 12 עובדים. שוכללה יות טיבונים לפ הסמטורה שנבנה ע"י כמות כפולה הנ"ל הננו בעוד מספר אותו המוטד שלנו עד שיעו שבועי הפרי. המכו בתל-אביב ונ נופלות לארץ קליפות ז מן מקום להתמצו שנה בממדים עם אשדות-יע עטוקים בעת כשנתחיל ליי חבר העובדים המוכשרים במ הקבוצים ב"ג אנו מעבדים לה זו קשורה בדבר קביעת גאשר כמשק המאורגנים ב לית מאד וכל וישנו גם, החלש התבדה קנינו פרי ב ילנה אפשרות קו, משום שה על מנת לעזר החלטנו לאחר שלשה שבועות בניה.

ג' גת" - העבודה בייצור התרכיזים נכנסה למסלול. המכונות יועלות, בדרך כלל בסדר. גם תפוקת המיצים היא למעלה מן המסוער. הסחיטה נעלי המכונות אוטומטיות. לרשותנו שתי מכונות לפי הפטנט המשותף של בתי-החרושת ההסתדרותיים שכל אחת מהן מפיקה חצי טון בשעה וליד כל מכונה עטוקים שני עובדים. לפי סחיט היד, שהיתה נהוגה אצלנו קודם היו נחוצים להפקת אותה הכמות של מיץ, לפחות, 12 עובדים. ב-24 שעות היו עובדים פעם 72 איש במקום 12 עתה. הרחיבה אף היא שוכללה יותר ע"י זה שהכנסנו מכונה מתוצרת ארצות-הברית. המיץ עובר שלשה טיבונים לפני שהולך לפסטריזציה הנעשית במכונה מתוצרת אנגליה, השומרת על הטמפרטורה הקבועה ע"י מכשירים מיוחדים. משם הולך המיץ למרכז ב"נוקואום" שנבנה ע"י מסגרות עין-חרוד. האפרט החדש הזה כולו מפלדה בלתי מחלידה ומעבד כמות כפולה מזו שהיה מעבד המרכז הקודם שעבד אצלנו 4 טנים. בעזרת המכונות הנ"ל הננו מיצרים תרכיזי תפוחי-זהב לפי הזמנתו של מיניסטרונין המזון הבריטי. בעוד מספר עמים, לאחר שתושלמה עוד כמה מכונות, נוכל לייצר לפי הזמנתו של אותו המוסד גם תרכיזי טרילי ארוז בקופסאות-פח. המוצר הזה יוחזק במחסן-הקידור שלנו עד שיישלח לבריטניה ויחולק עם ילדים ולנשים הרות.

בעוד שבועיים, אנו מקוים, בש ליס את כל הטידורים להעמק שמן אתני מקליפות הפרי. המכונה, שמוציאה את השמן מן הקליפה של הפרי השלם, נבנתה לפי תכניתנו בתל-אביב ומכונה להפדת השמן הגיעה לא מכבר מארצות-הברית. הקליפות הסחוטות נופלות לארגז מביטון ומובלות משם באוטומוביליט. יש לנו כמויות עצומות של קליפות ז מכירות השנה למשקים לא מתקדמת אם כי הורדנו את מחירן. נצטרך להכין מקום להחמקה ולמכור את התחמיץ בקיץ לרפתות של המשקים. עשינו זאת גם לפני שנה בממדיים קטנים יותר. מעבדים תכנית של בוד ל-500 מ². כמו-כן החלטנו יחד עם אשדות-יעקב לספל גבירות הקליפות למשקי העמק.

עטוקים בעת בבית-החרושת 45 איש, העובדים בשלש משמרות. המספר יגדל בעוד 10 כשנחלייל לייצור תרכיז בקופסאות-פח ושמן אתרי. יש קושי יוצא מן הכלל בהרכב חבר העובדים, היות ותמיכונן הרב דורש אנשים מאומנים בעבודה במכונות. האנשים המוכשרים בשטח זה עובדים לרוב בטרקטורים או כנהגים של מכונות, כך שמספר הקבועים ב"גת" איננו מטפיק.

אנו מעבדים 60 טון פרי-הדר ביום והוא מטופק לנו ע"י חברות שונות, אולם שא-לה זו קשורה בכמה וכמה קשיים: זה חדשים רבים, שמתנהל מו"מ עם חברות הפרי בדבר קביעת המחיר עבור בתי-החרושת. ניהלנו כל הזמן מו"מ עם "חנובה-אקספורט" כאשר כמשק קיבוצי יש להתחשב בתביעה לעבד את הפרי של המשקים החקלאיים המאורגנים ב"חנובה-אקספורט". הקלקולציה של מחירי התרכיזים באוק היא מנימה-ליה מאד וכל לירה נוספת, שנוציא על הפרי עלולה לקבוע את הקלקולציה. בתחילה נושטנו גם, כי לא יספיק הפרי השנה, בהנחה כי ישלח הרבה פרי ארוז לחו"ל. החשש התבדה ובשבוע העבר גמרנו טו"ס את המו"מ המגיע עם "חנובה-אקספורט". קנינו פרי במחיר 5¹/₂ לא"י הטונה הכוללת גם את ההובלה ל"גת".

ישנה אפשרות לקבל הזמנה למיץ תפוזים מפורטת בלתי מרוכז, אולם לא נוכל לספ-קו, משום שהעונה קצרה ומספר מכונות הסחיטה הנו מועט.

על מנת לעזור לאורי פולק, אשר הוא המנהל את העניינים הטכניים של המפעל, החלטנו לאחר בירור קשה להוציא את יעקב קנפלו מהבניה במשק ולקבעו לטובת-שלשה שבועות לעבודה בבית-חרושת. עליו לגמור, בעיקר, את העבודות הקשורות עם בניה.

באסיפות הקיבוץ

לאחר שנסתיימו שיחות-הקיבוץ בשאלות חברה ומשק, ונבחרה ועדה לביסוח ההצעות והדעות שנשמעו התחילו הדיונים על בנין בית-הספר. גם שאלה זו הסעירה והכחה גלים במזונה החברים ונחעוורו שאלות ומחשבות, שבמשך שנים לא הגיעו לידי ביטוי מפאת "אדישותנו", כביכול, בשאלות חינוך.

פלק, כמרכז ועדת-החינוך, פתח בדיון והציג לפני החברים את הצעת-תכנית כפי שעובדה במועצת-החינוך יחד עם ועדת-המחנה וועדת-הבנין של הקיבוץ. בקשר לשאלת השטח בשביל בית-הספר דיברו חברים מנקודות-ראות שונות, אם כי הן שלובות זו בזו ואין להפריד ביניהן. אלה שבאבים את עקירת הפרדסים ב' ו-ג' שרק זה עתה התחילו לשאת את פריה, וראים במאוזי "רוטשילדלי" זה אמנם תכנית יפה, אבל הפוגעה במנגנון הכלכלי שלנו. ואלה המציעים להקים את בית-הספר בשטח הלולים בסמוך לאולם "הפועל" הרואים אותו כאילו מטבע ברייתו נוצר להיות מרכז לתלמידים של בית-ספר גדול. לעומתם דיברו חברים וניסו להבהיר וללגן את מטרתו ומגמתו של החינוך המשותף הדרוש בחיט כוללים למען רכז ריכוז יתר את חיי הילד, כמוכר, שבהזדמנות זו הצביעו על ליקויים טכניים ואירגוניים שהביאו בכנפיהם גם כשלוונות רציניים לחינוך המשותף. הופיעה אף הצעה, המרחיק לכת ביותר, הרואה פתרון לכל אלה בהלנת הולדים ליד ההורים.

בקשר לכל האמור לעיל פונה מערכת היומן ומבקשת החברים במעורבות ואת חברים בוו"ל להביע את דעתם בכתב מעל דפי היומן. ואט לא למענו דרוש הדבר, הרי למען הדורות הבאים, שהם הם, לפי דברי מרים פרוינד, יקבעו את גורל החינוך המשותף באט לשבט ואט לחסה.

שיחתנו
אמנם, השמתי
אותה מפי אל
אני מק
ומבדטט, על
בעיות שהועל
א. חבר
ונרוכטים את
לו למה שיח
זו לו אחרת
מסירות או ח
מוסרים את י
נכנסו לעבוד
בחיים היום
קה - גבת א
ג. לדישות א
מבחינה
והפרט צינו
החולמים את
הח עדי החי
הגיליט. מרב
היסודות יש
הרוח", מאשר
יליינו ולהב
בחי-הילדים
בהלחה בשטח
זו אריכה לה
יש לרכז באו
עדה לשיחות
גדלינות ההו
ב. חזו
הדיון שקבענו
משוועפת. ומה
הודו של היל
כל גזות מהטי
אשתדל,
1) א-ש
של חבורים ו
ז. המטפלת
במה ובלתי י
גם לאחר החו
בשטח החינוך
מזה ולהדק י
2) שמיר
כל אחד מהטי
זה נכונה מנ
גם שמי
עבודת, למשל
זה ינסיף לה
ובדבר
בזמנים כתיק
מיותר הוא
ליקוייו הא
יחוסל על י
מרגיע, אך א
על ידי אמצ
החינוך
הליך מחשבה
הקיבוץ הוא
הגנויות ונ

לחינוך ילדינו

(בעקבות השיחה ביום 1 בפברואר)

שיחתנו, אשר צריכתה היינו לדון בה, על בנין ביה"ט קיבלה כיוון מרכז. צממם, השמתי, שהדעה על דיון ילדינו ליד הוריהם תופיע, אולם לא השבתי לשמוע אותה מפני איש-חינוך דווקא.

אני מקוה, שנצליח לשכנע את החברה והיא תצא בסוף הדיונים; בהחלטה ברורה ומבוססת, על חינוך משותף, כלומר על לינה משותפת. יש ברצוני להתייחס רק לכמה בעיות שהועלו בשיחה:

א. חבר המנהלים אינו כשורה. נכון ברובנו הננו דילטנטים, אשר רכשנו ונרכשנו את "מומחיותנו" על בשרם של ילדינו. דבר זה יכול לשמש נושא לשיחה או לכמה שיחות, אך הליקוי כשלעצמו ניתן לחיקוק, בהחלט. השאלה היננה, אם חברה זו או אחרת אינה מוכשרה לעבודה חינוכית, מטיבות שונות כגון: עצמנות, חוסר מטירות או חוסר יכולת להתגבר על מצבי-רוח וכו'. השאלה היא ארגונית גרידא. הגנו מוסרים את ילדינו לא רק לידים בלתי מנוטות, אלא מוסרים אותם גם לחברות, אשר נמנסו לעבודה זו, מבלי שהכניסו אותן לכך בכלל. בכל מחלקה יש מסלול מסוים בחינם היום יומיים - בתגובה, בצורת דיבור וכו'. והנה, אדם חייב להי הופיע במחל-קה - בכת אלה הכל משתנה. ואין אלה, בשביל הילד רק פניי הדמות וקול חדש, אלא גם דרישות אחרות המובאות לו בצורה אחרת מאשר הוא רגיל להן. וביין דבר זה הכרחי

מבחינה ארגונית טובלת חברתנו מעצוריה. היא אינה הופשית והחוגת דרישותיה והפרט אינו מוכן לעלות. מדוע? כי לאני האדונים חטר הטקט הנכון, והאורה הגאה החולמים את אנשי החינוך. ועלינו החובה לשנות את זה. ניאור גרעין, אשר יקבע את קווי החינוך בסדר-היום של כל המחלקות. יש צורך בהתנהגות החינה כלפי כל הגיליים. מובן, שעת התפתחותו של הילד צריך להתאים גם את הצורה לגילו, אך היסודות יישארו. לא פחות טובה להגיד לבן בר-מצוה: "שתוק" או "לבלבל את המוח", מאשר לפעוט. על ידי חינוך מכוון ומחושב נוכל להפחית את הצנזרות של ילדינו ולהביאם לשלמות ולשקט. לדעתי, האשמה העיקרית, במצב הירוד בין עובדות בחי-הילדים, נובלת על החברות היודעות ומבינות בחינוך. מתפקידן להקפיד על הפעול בהילחם בשטח עבודתן, אלא גם להקנות מידעיותיהן לעובדות החלתי מנוטות. הדרכה זו אריכה להיעשות בצורה ההולמת את תפקידן החינוכי. צורה נאה, היעילה ומעודדת. יש לרכז באופן שיטתי את שאלות החינוך. יש להפגיש את עובדי החינוך לעתים קבועות ולשיחות בהשתתפות הכוחות המפעילים בשטח זה. יש לגשת לפתרון השאלות האלו בהליכות ההולמת את תפקידנו החינוכי.

ב. חזון ומציאות. בשיחה נאמר בערך כך: "אנו צריכים לעצמנו לעזור את חזון שקבענו לנו, כי היא מראה את עצמה כחזון בלבד". מליט אלו הכוונות ללינה משותפת. ומה הובא בתור יסוד להגעה זו? - אי-שקט בחדרי-לינה בשעה ההשכבה; חזון של הילד בלילה; החילופין ואי-התאמתן של שומרות-לילה. במקום לנתח כל אחת מהטיבות הנ"ל באה הצעה, השופכת את הילד יחד עם מי האמבטיה.

אשתדל, על-כן, להציע הצעות חלקיות לפתרון בעיות אלו או לגישה אליהן.

1) אי-שקט בהשכבה. מה הוא וממה הוא נובע? לדעתי, מחוסר חינוך ובקורת-עצמית של החורגים וגם מחוסר שיחוף ביניהם לבין המטפלות. הצעתי - נחליט על חודש ארון, זמן המטפלת מחויבת להשתחף בהשכבה במשך חודש ימים. עליה לכוון, ליעץ בצורה קלה במחויבותי, יהירה. תקדים לחודש זה התיעצות של כל המטפלות החורגות, בגנות וכו' גם לאחר החודש הזה יהיה על המטפלת לבוא מדי פעם לפעם על מנת להדריך וליעץ. בשטח החינוך בנינו יותר מדי על האינדיבידואל העצמית ועתה יהיה קצת קשה לחזור מזה ולהדק יותר את המושכות, אולם זה הכרחי.

2) שמירת לילה. ישנם בכל בית-ילדי. כ-40 חורים. מה הקושי, נחליט כי כל אחד מהמליטן שבוע ימים, במשך 40 שבועות, בבית-ילדים יש לדווק, אם הצעה זו נכונה כמקרה-ראש פדגוגית ובאזנה גילית יש להנהיג זאת. גם שמירת-לילה יכולה להיות מודרנית יותר. נראה אותה כזו יד, כמו סידור-עבודה, למשל). נקבע 4-6 חבדות, אשר תחלפנה בשמירת לילה גם ב-נה-טנתיים. זה יוסיף להן בטווח נוסיון ויקרב אותן לילדים.

ובדבר הפחית ילד בריא ישן כל הלילה, ובחוד אחר השכבה שקטה ולבבית בדמנים כתיקונן (המדובר הוא לא על זמני הארעיות, היפויים וכו') הפחד דבר מיותר הוא, הוא אינו נובע מהילד עצמו. הוא מקבל את הפחד מאתנו כמו את רוב ליקויינו האחרים. אלא נרפא את הילד מרעה זו על ידי לינה ליד החורגים. הפחד לא יחוסל על ידי זה. הלינה ליד החורים תפיע, בערך, כמו אספירין נגד כאבים. הוא מרגיע, אך אינו מרחיק כאבים. הפחד הוא רעה, אשר צריך לשרשה מרחם של ילדינו על ידי אמצעים ודרכים שונות, מלינה ליד החורים, לחלוטין.

החינוך המשותף. יחד המצאה של הקהילה הקיבוצית. בהיסטוריה הפדגוגית מופיע הלך מחשבה זה כבר מזמן וחזור מדי פעם לפעם, כדרך לחינוך חברה מכולה ומשוחזרת. הקיבוץ הוא רק מנגנון מתאים לביצוע דרך זו וזה מסיל עלינו אחריות גדולה כלפי האנושות וכלפי העם והארץ.

אנחנו אין לנו זכ רינת אלה בני שלשה דורות להמשיך בו, נגד הפרינציפ מטקנתנו צ

נדאמם "היסוד בשנ בגלל ושל בג 9404 חברים ציפור, 639 ונוטפו את החברי והמ עלובים מאד חשיבות הגד

וקופה מופיע סיכור הקיבוץ כלו מספר ילדי מספר הילדי קפיצות ונט בכל שנה יש לגבי מספר האטרופו לקה החברים מבל 1,2 ילד על

גבעת-ה-11 ילד 2 גבעת-ברנר, כמר-גלעדי חברים ומוע חל-יוסף, א לפנינו יגו אטיקיה (13)

מבחינו אצלנו מספר יסוגי הקה"ה בה בגבעת-ח את מספר הר על כל משפח גבת - 82%, אזור הילדי במספר מוחל מה שמקל מא בעין-חורר מספרם יורד לפני שנה מ המקום השני לקלוט עליה מאז.

הרכב 46 וזהו המ במקום הראש העטירי כשי במקום הרבי לנו שלשה בג כוללת הסטי

חשיבות החתיקים ומ 43% מהמספר וגם הכרת בגלעדי - 48% החשיבות שבו

אנחנו סדר הראשון, אשר קיבל על עצמו להגשים את הדעיון של הוועדון המשותף אין לנו זכות להפסיק את מאמצינו בכיוון זה, או לוותר על אחיזתנו בקרוננו כי ייתר עליה בנפשו של ילדינו הם. אל לנו לדבר על הצלחה או על כשלון. רק לאחר שגייסנו דורות יראו התוצאות. בכדינו או נינינו יוכלו לטבט את נטינונו הנועד להמשיך בו, להפסיקו או לשנותו. כל הסיבות הנגדיות שהועלו בשיחתנו, זינן מדברות נגד המדיניות, אלא נגד צורת הביצוע, אשר לקויה פה ושם על ידי הוועד נטינונו. מטענתנו צריכה להיות: מאמץ והתעמקות יתרים ויחד עם זה אמונה באצלחה.

חיים פרוינד.

ילדינו בין ילדי הקיבוץ המאוחד

בדצמבר 1946 יצאה החוברת "הקיבוץ במטפרי" מס. 34 ובה הטיכומים: "היטוב בשנת תש"ו". להלן ניתנים כמה מטפריים על גידול מטפר הילדים בקיבוץ גבול ושל גבעת-חיים בהשוואה למשקיים אחרים בפרט. הקיבוץ המאוחד מנה ל-1.10.45 9404 חברים ומועמדים ול-1.10.46 10.043 חברים ומועמדים. בשנת תש"ו נחשפו, איתנו, 639 חברים ומועמדים. באותה התקופה גדל מטפר הילדים מ-5453 ל-6141 ונוספו את כן 688 ילדים. עובדה זו, שהתוספת של הילדים עלתה על התוספת של החברים והמועמדים, מצידה לא רק על מיעוט העליה, אשר מגיעה גם לקיבוץ בממדיים עלובים מאד (הקיבוץ הנו אחד הגופים מקולטים ביותר בארץ), אלא מעידה גם על הסיבות הגדלה והולכת של העליה הפנימית כגורם דעיני לגידול הילוד בארץ.

וקופה של 10 שנים. זו הפעם הראשונה שבתוך החוברת "הקיבוץ במטפריים" מדמיע טיכום של 10 שנים של תנועת היש וב ואפשר לעמוד על התפתחות הישובים. הקיבוץ כלו גדל מ-6554 חברים ב-1936 ל-10.043 ב-1946. הגידול = 3489. מטפר ילדי הקיבוץ גדל מ-1306 ב-1936 ל-6141 ב-1946, הגידול - 4835. גידול מטפר הילדים עולה את כן ב-1346 על מטפר החברים. בהתפתחות מטפר החברים ישנן קפיצות ונטינות (1941). לעומת זה מטפר הילדים לא רק בקו עליה מואיך, כי את בכל שנה ישנה תוספת יותר גדולה לגבי השנה הקודמת. לכן אחר מטפר הילדים לגבי מטפר החברים בקיבוץ גדל מ-20% ב-1936 ועד ל-61% בשנת 1946. בתקופה זו האטרפו לקה"מ 27 ישובים חדשים, ברובם חברים צעירים, אשר הגדילו את מטפר החברים מבלי להגדיל את מטפר הילדים ולמרות זה גדל אחוז הילדים ל-61%, ז.א. 1,2 ילד על משפחה. כל זה מעיד על התפתחות העליה הפנימית היוצאת הגדר הרגיל.

גבעת-חיים ומשקיים אחרים. עם הנפשות חומט גבעת-חיים את המקום ה-11 בין 52 ישובי הקיבוץ. במקום הראשון עומדת יגור על 1330 נפשותיה, אחריה גבעת-ברנר, אשדות-יעקב, עין-חרוד, אפיקים/תל-יוסף, נען, גבעת-השלטה, גבת, כפר-בלעדי ו- גבעת-חיים. לפי מטפר החברים והמועמדים הננו במקום ה-9 על 301 חברים ומועמדים. ליגור - 577 חברים, אחריה גבעת-ברנר, עין-חרוד, אשדות-יעקב, תל-יוסף, אפיקים, נען - ואנחנו. לפי מטפר הילדים הננו במקום ה-7 עם 200 ילדי למנינו יגור (441) גבעת-ברנר (435), אשדות-יעקב (396), עין-חרוד (334), אפיקים (313), תל-יוסף (279). המטפריים לא כוללים ילדים עולים וילדי-חוץ.

מבחינה כלכלית קובע היחס בין מטפר הילדים לבין מטפר החברים והמועמדים אצלנו מטפר הילדים הנו 86% ממטפר החברים והננו מבחינה זו במקום השני בין ישובי הקה"מ. במקום הראשון אפיקים שאחוז ילדיה הוא 94. בממוצע יש לכל משפחה גבעת-חיים 1,8 ילדים, כשגט הרוקים נמנים בתוך 150 משפחות. אולם את נחט את מטפר הרוקים ממטפר הכללי של החברים והמועמדים הרי מחקל ממוצע של 2 ילדים על כל משפחה. אחרינו - ומת-רחל - 0,4%, רמת-הכובש - 84%, גילה-השחר - 83 אחוז גבת - 82%, אשדות-יעקב - 81% ותל-יוסף - 80%. ביגור, גבעת-ברנר ועין-חרוד אחוז הילדים הוא נמוך בהרבה, כי על אף המטפר הגדול של הילדים המשקיים אלה בתוכם מוחלט, הרי מטפר החברים והמועמדים שם עולה בהרבה מאד על מטפר הילדים מה שמקל מאד על קיומם. למשקיים אלה מבנה חברתי בראי יחד מבחינה כלכלית בעין-חרוד נוסף על כך משפיע כבר מטפר הילדים שוכנס לגיל העבודה (103 עד עתה) מטפר יורד ממטפר הילדים ונוסף למטפר החברים והיתרון הכלכלי בולט לעין. לפני שנה מטרתי מעל דפי היומן ניתוח המטפריים משנת תש"ה - גם אז חשטנו את המקום השני באחוז הילדים - והערכתנו עובדה זו ואף הסקתי מסקנות בנוגע להכרה לקלוט עליה ולקמץ בהוצאות חינוך וטיפול לילדים ואין לי מה להוסיף על הערותי מאז.

הרכב הילדים לבתינו. מטפר החינוקות והגמולים ביניהם ה-10 ב-1946 46 וזהו המקום השביעי בין ישובי הקיבוץ כשגבעת-ברנר עם 89 חנוקות וגמולים במקום הראשון. פעוטים וילדי-גנון היו לנו ביום הנ"ל 39 ולפי זה הננו במקום העשירי כשיגור המקום הראשון. בני הילדים של גבעת-חיים על 63 הילדים הננו במקום הרביעי, כשגבעת-ברנר במקום הראשון על 88 ילדי הגן. בטפריים הקודמות היו לנו שלשה בני-ילדים לעומת ה-4 עתה כשהגיל 4 מטמן את הכניסה לגן-הילדים. (לכן כוללת הסטיטיסטיקה את הבתים של טימה ב. טולה, חיה ורחל).

הסיבות מיוחדת יש לחלק של ילדי ביה"ס בין ילדי המקום. ברוב המשקיים הוחיקים ומשקי המעבר חלקם יותר גדול מאשר אצלנו. אצלנו ילדי ביה"ס הנם רק 43% מהמטפר הכללי של ילדינו. בעין-חרוד - 64%, בתל-יוסף - 62%, גילה-השחר - רגט בכורה - 57%, חפציבה - 55%, גבת - 53%, יגור וגבעת-השלטה - 50%, כפר-בלעדי - 48%, אפיקים - 47% ואשדות-יעקב - 46%. לכן הננו רק במקום ה-12. מה הוסיבות שבדבר חזן ילדי ביה"ס את כי מטיפים הוצאות-חינוך, הרי הם חוטמים

למי עבודה במ
112 הילדים ב
בתי-הספר של
במסגרת-ברנר -
טרם התחילה ל
קליטת י
חוץ למיניהם,
מקום לא מכוב
ילדים כאלה.
519 ילדים כא
עולים, יטוב
לכן. געיה זר
ילדינו
זוהי התפתחות
את מטפר ילדי
ילדי השדות,
וגבעת-חיים מ
עלו על הקרקע
זיט פי 11115
במשך הת
בית המורים זה
בנוגע להעברת
ילד אחד מגבע
דיים לא עברו
העיריה). כטאנ
ויגור שהמטיך
גין ה-0
נו וביניהם 0
גידול-יעקב ג

לפני כמ
רות להקיה חז
באותה- העונ
הגיבור ומטיבו
עד עכש
כלשהי את המפ
של התזמורת
הנליאור
מוכשר הגד וא
מנתניה, חזרה
לעת עתה השתת
לחמונונו מא
אלא גם מנגני
מנגלים, אשר
המנגלים.
כרגיל,
אבוב, גבוס ו
יצירות אשר א
התזמורת
הוצאתו לקנית
נתן מטפר כלי
הלימודיים עב
החירגון
וכפר הגילה)
בגבעת-חיים.
יש לחת
לאיגוד החתוב
חוליים נו.

ימי עבודה בטיפול. אשר למספר המוחלט של ילדי ביה"ס היינו בעונת תש"ו ע"י 112 הילדים במקום השביעי (המספר אינו כולל ילדים עולים וילדי חוץ) בין 30 בתי-הספר של הקה"פ. יגור במקום הראשון על 222 ילדיה, אחריה עין-הרוד - 213, גבעת-ברנר - 192, אשדות-יעקב - 183, תל-יוסף - 173 ואפיקים - 149. גבעת-חיים שרם החזילה לבנות את בניני ביה"ס והנה כבר נמנית על בתי-הספר הגדולים בקה"מ.

קליטת ילדים עולים. בחש"ו היו לנו 16 ילדים עולים מן המזרח ו-6 ילדי חוץ למיניהם, (בעיקר ילדי חיילים). בין משקי הקיבוץ הננו במקום ה-17, מקום לא מבוחר ביותר, אחד המקומות האחרונים בין כל המשקים אשר גמלל קלטו ילדים כאלה. כל יתר משקי המעבר וכל המשקים הוותיקים קלטו יותר. בטה"כ קלטו 519 ילדים כאלה בקה"מ. מובן מאליו, כי במקרה שיהיה שוב אפשרות לקלוט ילדים עולים, יטובנו בא בחשבון בחור אחד הראשונים לקליטה זו ועלינו להיות מוכנים לכך. געיה זו קשה גם מבחינה כלכלית וגם מבחינה הינוכית.

ילדינו במשך עשר שנים. בשנת 1936 היו לנו 35 ילדים, ובינו 260 ילדים. זוהי התפתחות שאין כמעט דוגמתה ביה"ס המסקים. יגור, רמת-הרול והילת-החור השלישי את מספר ילדיהן בתקופה זו. מספר ילדי גבת וגבעת-השלשה גדל פי חמישה. מספר ילדי אשדות, גבעת-ברנר, אפיקים, רמת-הכרוב ושפיים גדל פי חמישה. גולת נען וגבעת-חיים מספר ילדיה גדל פי שמונה. לרק בית-השיטה עברה עור עלינו, כי הם עלו על הקרקע לפני עשר שנים וכפעט שלא היו להם אז ילדים ולכן גדל מספר היל-דים פי 1115.

במשך התקופה ל עשר השנים עזבו אותנו 18 ילדים עם הוריהם. החלואה ליטו-ביה הוריים זה מעט מאד, (במקום השלישי אחרי כנרת - 7 עזיבות ושפיים 14 עזיבות). נבוצ להעברת ילדים מישוב אחד לשני גבעת-חיים במצב מיוחד: עד שנת לא עבר אפילו ילד אחד מגבעת-חיים לקיבוץ אחרו בין כל משקי המעבר ומסקים ותיקים הננו היחי-דיט לא עברו מכאן ילדים עם הוריהם למסקים אחרים (העוזבים שלנו שנו חמיד העירה). כטאנו קוראים על תל-יוסף ואשדות אשר עזבו אותם יותר מ-70 ילד ויגור שהמשיכה 64 ילדים בתקופה זו הרי העזיבה אצלנו היחה בגמט מעטה.

בין ה-260 ילדינו ישנו 31 שלא נולדו אצלנו, אלא נקלטו עם הוריהם בישוב-נו ומיניהם 10 אשר עברו אלינו ממסקים אחרים. זהו מספר גבוה מאד והננו אחרי גדרות-יעקב במקום השני. זהו הסיכום של עשר השנים האחרונות.

א ריגל נהרי

התזמורת "עמק-הירדן"

לפני כמה חדשים נפגשו כמה חברים ממעבדות וגבעת-חיים כדי לברר את האפשרות להקים תזמורת מעורבת. הכונה היא לתת למנגנים מן הסביבה הזדמנות לנגינה באותה-הענוג גדול לכל מוטיקאי - ויחד עם זאת ליצור מכשיר, אשר יעזיר את חגיגנו ומטיבותינו מבלי שנהיה חלויים מהכוחות האמנותיים מן העיר.

עד עכשיו התקיימו רק 3 חזרות של התזמורת ולכן מוקדם מדי להעריך הערכה כלשהי את המפעל החדש, אולם ברור כבר עתה, שסיכויו להצלחה אינם, וזוהיט מאלה של התזמורת "עמק-הירדן", שאת זו שמנו לנו כדוגמא.

הנימוח הוא בידי ניטיט ניטיטוב ממעבדות, אשר מוכר לכולנו המבוא מקהלות מוכשר מאד ואשר מבטיח רמה מוטיקלית ניכרת. עד כה נרשמו כ-35 מנגנים והם - מנחיה, זורה, כפר-סונש, כפר ויתקין, חוגלה, מעבדות, עין-החורש וגבעת-חיים. לעת עתה השתתפו בחזרות רק כ-25 מהם והיתר שרם התחילו מטיבות טכניות שונות. לחמוננו מאאנו ביניהם לא רק מנגנים בכלי קשת טובים (כנור, ויולה, אפילו ובט אלא גם מנגנים בכלי נשיפה מנוסים מאד (חליל קונצרט וקלרינט). אמנם, ישנו גם מנגנים, אשר יכולתם קטנה יותר ותהיה זו בעיה לתאם בין הרמות השונות מאד של המנגנים.

כרגיל, בהקמת תזמורת מעורבת, חסרים המנגנים בכלים פחות מקובלים, כגון: אבוב, ג'ונט ועוד וקימת תכנית להכשיר כמה מנגנים בכלים אלה. לעת עתה מנגנים יצירות אשר אין הכרח בהן בכלים שהזכרנוט לעיל.

התזמורת נחמכת על ידי מועצת עמק-הפר, אשר הקציבה למטרה זו תקציב לכיסוי הוצאות לקניית חוים, תיקון כלים והטעת המשתתפים. מרכז החרבות של ההסתדרות נתן מספר כלים והבטיח להוסיף עליהם. אין עדיין כל הבטחה להוצאות השעורים הלימודיים עבור אלה אשר זקוקים להם.

ההירגון הפנימי נעשה ע"י ועדה נבחרת בת שלשה חברים (מעבדות, גבעת-חיים וכפר חוגלה) יחד עם המנצח. החזרות נעשות בשבת אחת לשבועיים פעם במעבדות ופעם בגבעת-חיים.

יש לתת למפעל הצעיר הזה כמה חדשים של לימוד והתכוננות ותנאים טובים לאירגון התחבורה לחזרות והופעתו הראשונה תקיימ, בלי טפס, את התקוות אשר חוליים בו.

א.נ.

כ"ז בשבט
17 בפברואר

שאלות ותשובות

השקודה ל"י
כספיה) ש
פנינו ל"מ
ממקונו אה
של כך ששנו
הודעה מאת
ל"סולל חו
החלואה וי
קשה להשיג
לקבל את ה
נים, הקשור

חברי לרות

פנתה לרות
למספר הדשי

לשליחות:

באסיפת הק

שיכון הילד
מעל סדר-ה
הספר.

משפחת הן-א

מפקד בית-ס
שהוא אינו

במאפיה - מ

לדאוג למיכ
חוח והכריא
אחרים השוי
חל-יוסף, מ
פרטיות. נו
נפשותיהם,
גדול של ככ
פחות ימי-ע
לאחר הסיור
מכונת-לישה
סניטריים י
חזור ל-200
התכנית לא
לאחר שנקנה
כמקומו אחר

אל ישחוממו
מקובל לאמור:
פרוכ המקדים
הקיבוץ לעוד
כדף המוסלוח